

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRYZYSOWEJ W AUGUSTOWSKIM CENTRUM EDUKACYJNYM W AUGUSTOWIE

Numery alarmowe:

Straż Pożarna- 998

Policja - 997

Pogotowie Ratunkowe- 999

Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej- 112

Pogotowie Energetyczne- 991

Pogotowie Gazowe- 992

Pogotowie Ciepłownicze- 993

Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne- 994

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego- 987

Infolinia Policji (połączenie bezpłatne-) 800 120 226

SPIS TREŚCI

I. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE.....	2
II. METODY DZIAŁANIA W CELU PROWADZENIA SKUTECZNEJ INTERWENCJI.....	3
III. ZAKRES OBOWIĄZKÓW PRACOWNIKÓW SZKOŁY, NA WYPADEK KRYTYCZNYCH ZDARZEŃ SZKOLNYCH.....	4
IV. EWAKUACJA W TRAKCIE LEKCJI I PRZERWY – ZASADY POSTĘPOWANIA PO OGŁOSZENIU ALARMU W SZKOLE	5
V. PROCEDURY POSTĘPOWANIA DYREKTORA SZKOŁY I NAUCZYCIELI	5
1. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.....	5
2. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK	6
3. W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, PRZEJAWIA ZACHOWANIA WSKAZUJĄCE NA DEMORALIZACJĘ (W TYM TAKŻE PRZEJAWIA ZACHOWANIA CHARAKTERYZUJĄCE SIĘ AROGANCJĄ, WULGARNOŚCIĄ ORAZ PRZEMOCĄ EMOCJONALNĄ, NP. UTRUDNIA LUB UNIEMOŻLIWIA PROWADZENIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH)	6
4. CZYNY KARALNE W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 17 LAT I W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA PRZEZ UCZNIA, KTÓRY UKOŃCZYŁ 17 ROK ŻYCIA	6
5. PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM PRZEWLEKLE CHORYM.....	7
6. PROCEDURA UDZIELANIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ.	9
7. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU POWODUJĄCEGO LEKKIE, NIE WYMAGAJĄCEGO INTERWENCJI LEKARZA (POWIERZCHNIOWE ZRANIENIE, OTARCIA NASKÓRKA, STŁUCZENIA)	10
8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIA WYMAGAJĄCEGO INTERWENCJI LEKARZA.....	10
9. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU POWODUJĄCEGO CIĘŻKIE USZKODZENIA CIAŁA LUB ZE SKUTKIEM ŚMIERTELNYM	10
10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU POZA ZAJĘCIAMI EDUKACYJNYMI I POZA TERENEM SZKOŁY	11
11. AGRESJA UCZNIA WOBEC NAUCZYCIELA.....	11
12. PROCEDURA REAGOWANIA – PRÓBA SAMOBÓJSTWA UCZNIA	11
13. PROCEDURA REAGOWANIA – ŻAŁOBA PO ŚMIERCI UCZNIA.....	12
14. PROCEDURA REAGOWANIA – KONIECZNOŚĆ ZAWIADOMIENIA O ŚMIERCI UCZNIA.....	12
15. PROCEDURA REAGOWANIA – EPIZOD PSYCHOTYCZNY UCZNIA.....	13
16. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA KORZYSTAJĄCEGO Z WYROBÓW TYTONIOWYCH W BUDYNKU SZKOLNYM, NA TERENIE I W POBLIŻU SZKOŁY (W TYM E-PAPIEROSÓW).....	13
17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIA.....	13
18. PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”	14
20. OGŁOSZENIE ALARMU BOMBOWEGO ORAZ PROCEDURY POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA BOMBOWEGO.....	15
21. ZASADY ZACHOWANIA SIĘ PO OTRZYMANIU INFORMACJI O PODŁOŻENIU LUB GROŹBIE PODŁOŻENIA „BOMBY”	15
VI. ZAŁĄCZNIKI	18

I. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982r.o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r.oprzeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ((Dz. U. z 2015 r. poz. 1390ze zm.)
6. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 Nr 139, poz. 1130 ze zm.)
8. Statut ACE.
9. Zarządzenie Komendanta Głównego Policji z dnia 24.10.2003 w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich
10. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny Dz. U. 1997 nr 88 poz.553
11. Ustawa z dnia 26 maja 1971r. Kodeks wykroczeń Dz. U. 1971 nr 12 poz.114
12. Ustawa z dnia 20 marca 2004r. o pomocy społecznej Dz. U. 2004 nr 64 poz.393
13. Ustawa z dnia 14.06. 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz. U. 1960 nr 30 poz. 168

II. METODY DZIAŁANIA W CELU PROWADZENIA SKUTECZNEJ INTERWENCJI

1. W każdym przypadku rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia prawa i obowiązujących w szkole zasad niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia.

- a) Rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego prawa i obowiązujących w szkole zasad związanych z bezpieczeństwem,
- b) Uczniowie potrzebujący pomocy specjalistycznej są kierowani do odpowiedniej placówki,
- c) Brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze podejrzenia zaistnienia demoralizacji ucznia powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:
 - zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych,
 - zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego.
- d) Pogotowie ratunkowe wzywane jest w przypadku zagrożenia zdrowia ucznia.

2. Ogólne zasady postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach

- a) W sytuacji udzielania pierwszej pomocy przez nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniami jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie uczniów bez opieki jest niedopuszczalne.
- b) Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.
- c) O każdym wypadku powiadamiani są rodzice/opiekunowie. Fakt ten dokumentowany jest wpisem w e-dzienniku z uwzględnieniem daty i godziny powiadomienia.
- d) Szkoła wyposażona jest w apteczki pierwszej pomocy przedlekarskiej wraz z apteczkami przenośnymi. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za wyposażenie apteczek i sprawdzenie dat ważności jej zawartości.
- e) W sytuacji zagrożenia życia udziela się pierwszej pomocy dzieciom bez względu na światopogląd, wyznanie, czy inne okoliczności zgłoszone przez rodziców.
- f) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego.
- g) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- h) Wyznaczona przez dyrektora osoba ustala wykaz uczniów przewlekle chorych i określa w formie pisemnej, z jakimi schorzeniami przebywają na terenie szkoły, oraz ustala z rodzicami zakres postępowania w przypadku wystąpienia objawów chorobowych.
- i) Rejestr wypadków prowadzi specjalista ds. bezpieczeństwa.

3. Policja jest wzywana w przypadku

- a) gdy zachowania ucznia zagrażają bezpieczeństwu innych osób lub jemu osobiście,
- b) znalezienia na terenie szkoły substancji psychoaktywnych,
- c) gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać substancje psychoaktywne,
- d) kradzieży lub innych wykroczeń.

III. ZAKRES OBOWIĄZKÓW PRACOWNIKÓW SZKOŁY, NA WYPADEK KRYTYCZNYCH ZDARZEŃ SZKOLNYCH

Dyrektor:

- a) ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, pozyskuje kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło).
- b) w uzasadnionych sytuacjach – powiadamia Policję Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe,
- c) rozpoczyna realizację szkolnych procedur: ewakuacji, przeciwpożarowej, bombowej, inne (w zależności od zdarzenia), w uzasadnionych sytuacjach – wzywa placówkę wsparcia (np. PPP);
- d) zawiadamia przez ogłoszenie lub w inny dostępny sposób personel szkoły;
- e) chroni (odizolowuje) wszystkich, którzy byli narażeni na niebezpieczeństwo;
- f) podejmuje działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi;
- g) upewnia się, że wszyscy pozostali uczniowie (personel) są bezpieczni;
- h) kieruje uczestnikami zdarzeń, na bieżąco zawiadamia jednostkę policji/straży pożarnej o przebiegu zdarzeń, monituje o zmianach;
- i) zbiera świadków, poszkodowanych w zdarzeniu, jeśli to możliwe, zbiera kluczowe informacje niezbędne do dalszych działań;
- j) organizuje udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym (zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom);
- k) wyznacza osobę do zawiadamiania rodziców uczniów;
- l) zleca zabezpieczenie miejsca zdarzeń, śladów;
- m) współpracuje z policją lub odpowiednimi służbami w rozwiązaniu problemu;
- n) zawiadamia służby interweniujące, personel, rodziców/opiekunów o stabilizowaniu sytuacji;
- o) inicjuje działania naprawcze.

Pielęgniarka szkolna:

- a) udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej;
- b) zgłaszanie potrzeb pomocy medycznej;
- c) udzielanie uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, jakie niesie ze sobą incydent; przekazanie lekarzom kluczowych informacji o sytuacji, poszkodowanych.

Wychowawca, inni nauczyciele:

- a) powiadomienie uczniów w klasie i podjęcie tematu w dyskusji (jeśli jest to właściwe);
- b) niezwłoczne zidentyfikowanie uczniów potrzebujących porady, pomocy i zawiadomienie o tym, psychologa lub specjalistę wspierającego szkołę;
- c) monitorowanie stanu uczniów w okresie późniejszym;
- d) towarzyszenie uczniom rannym, chorym;
- e) angażowanie zespołu klasowego w konstruktywne lub pożądane formy aktywności (w zależności od rodzaju zdarzenia);
- f) zmniejszanie dolegliwości skutków-w okresie po zdarzeniu.

Pedagog/ Psycholog :

- a) koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczną, w tym zgłaszanie zapotrzebowania wsparcia w tym zakresie;
- b) wspieranie wychowawców;
- c) informowanie rodziców / opiekunów prawnych o konieczności udzielania pomocy i zachęcanie do kontynuowania stosownych form pomocy specjalistycznej;
- d) pomoc rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe;

Sekretariat szkoły:

- a) kierowanie służb interweniujących do miejsca incydentu, udzielanie informacji o topografii budynku, specyficznych cechach sytuacji;
- b) kierowanie wszelkich telefonów, zapytań od mediów do dyrektora szkoły.

IV. EWAKUACJA W TRAKCIE LEKCJI I PRZERWY – ZASADY POSTĘPOWANIA PO OGŁOSZENIU ALARMU W SZKOLE

1. PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY

2. Świadek niebezpiecznego zdarzenia zobowiązany jest natychmiast powiadomić sekretariat szkoły.
3. Sekretariat zgodnie z decyzją Dyrektora Centrum powiadamia Policję, PSP, Pogotowie Ratunkowe, inne służby w zależności od potrzeb.
4. Dyrektor Centrum podejmuje decyzję o ewakuacji /pełnej lub częściowej/
5. Alarmowanie o zagrożeniach w budynkach Centrum odbywa się w ramach wewnętrznego systemu alarmowania.
6. Ewakuację należy prowadzić w sposób zorganizowany kierując się ustaleniami Instrukcji przeciwpożarowej i aktualnie zaistniałą sytuacją. Komunikat o ewakuacji powinien być słownie doprowadzony do wszystkich osób znajdujących się w rejonie Centrum.
7. Nauczyciel po usłyszeniu sygnału dźwiękowego trwającego nieprzerwanie 3 min lub usłyszeniu komunikatu słownego EWAKUACJA, powinien natychmiast przerwać zajęcia, poinformować uczniów o konieczności ewakuacji, nakazać bezzwłoczne opuszczenie pomieszczenia zgodnie z kierunkiem ewakuacji. Młodzież musi być poinformowana, gdzie znajduje się miejsce zbiórki ewakuacji.
8. Nauczyciel wychodzi z sali lekcyjnej jako ostatni. Musi posiadać wiedzę na temat tego, ilu uczniów wyprowadza z budynku (priorytet – sprawdzenie listy obecności na początku każdego zajęcia lekcyjnych).
9. Nie zamykamy pomieszczeń na klucz. Przed wyjściem z pomieszczenia zamykamy okna.
10. Nauczyciel nadzoruje przebieg ewakuacji, czas opuszczenia zagrożonego budynku jest najważniejszy
11. Na miejscu zbiórki nauczyciele sprawdzają obowiązkowo listę swojej klasy, w razie stwierdzenia nieobecności ucznia, należy ten fakt natychmiast zgłosić koordynatorowi, lub bezpośrednio strażakom (podajemy nazwisko ucznia).
12. Nauczyciel zwraca szczególną uwagę na stan zdrowia ewakuowanych uczniów, w szczególności zawroty głowy, kaszel, wymioty, bóle głowy, złamania, potłuczenia.
13. Niedopuszczalne jest zezwolenie na rozejście się uczniów do domu.
14. Nauczyciele/opiekunowie składają meldunek Dyrektorowi Centrum lub koordynatorowi ds. bhp
15. Wskazana jest pełna informacja o tym zdarzeniu w dzienniku lekcyjnym.
16. Zabronione jest powtórne wejście do budynku bez zgody Dyrektora Centrum. Zezwolenie następuje po uprzednim zlikwidowaniu narażenia i wyrażeniu zgody przez straż pożarną.

V. PROCEDURY POSTĘPOWANIA DYREKTORA SZKOŁY I NAUCZYCIELI

1. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

- 1) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły.
- 2) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunków, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy.
- 3) Udziela pomocy medycznej, w razie potrzeby wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia.
- 4) Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
- 5) Powiadamia Policję, jeżeli rodzice nie zgłaszają się po dziecko w wyznaczonym czasie, a jest ono agresywne, zachowaniem zakłóca porządek lub zagraża życiu lub zdrowiu innych. Policja może umieścić ucznia w izbie

wytrzeźwień lub policyjnej izbie zatrzymań (nie dłużej niż na 24 godziny) oraz ma obowiązek powiadomić o tym fakcie rodziców lub opiekunów i z urzędu sąd rodzinny.

- 6) Powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

2. W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

- 1) Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu.
- 2) Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły, wychowawcę klasy.
- 3) W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania.
- 4) *Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność wyłącznie zastrzeżona dla Policji.*
- 5) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i podjąć kroki opisane w poprzednim punkcie.
- 6) Jeżeli uczeń odmawia współpracy należy wezwać Policję, która dokona przeszukania.
- 7) Wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję
- 8) Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- 9) Niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.

3. W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, PRZEJAWIA ZACHOWANIA WSKAZUJĄCE NA DEMORALIZACJĘ (W TYM TAKŻE PRZEJAWIA ZACHOWANIA CHARAKTERYZUJĄCE SIĘ AROGANCJĄ, WULGARNOŚCIĄ ORAZ PRZEMOCĄ EMOCJONALNĄ, NP. UTRUDNIA LUB UNIEMOŻLIWIA PROWADZENIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH)

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- 1) Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- 2) Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły, psychologa lub pedagoga szkolnego.
- 3) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację.
- 4) Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz –w ich obecności –z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- 5) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- 6) Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

4. CZYNY KARALNE W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 17 LAT I W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA PRZEZ UCZNIA, KTÓRY UKOŃCZYŁ 17 ROK ŻYCIA

A. POSTĘPOWANIE WOBEC SPRAWCY CZYNU KARALNE

- 1) Odizolowanie ucznia – sprawcy od rówieśników
- 2) Niezwłocznie powiadomienie dyrektora szkoły,
- 3) Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- 4) Przy składaniu wyjaśnień powinien być obecny wychowawca lub inny nauczyciel, którego uczniowie darzą zaufaniem,
- 5) Z ustaleń sporządza się notatkę służbową zawierającą datę, godzinę i miejsce zajścia, personalia sprawcy, poszkodowanego oraz świadków, a także dokładny opis zdarzeń,
- 6) Nie należy konfrontować świadków zdarzenia ze sprawcą,
- 7) Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi/psychologowi pod opiekę,
- 8) Powiadomienie rodziców ucznia,
- 9) Niezwłoczne powiadomienie Policji,
- 10) Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

Zaistniała sytuacja powinna być omówiona podczas np. godziny wychowawczej, co pozwoli na ukierunkowaną dyskusję oraz wyeliminuje niepożądane interpretacje, czy wręcz plotki.

B) POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO/PRZESTĘPSTWA

Nauczyciel, który uzyskał informację o zaistnieniu czynu karalnego, stwierdził obrażenia na ciele ucznia lub był obecny na miejscu zdarzenia, zobowiązany jest do:

- 1) Udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), a w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń także do zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza.
- 2) Odizolowania ofiary od sprawcy poprzez umieszczenie w odrębnym pomieszczeniu.
- 3) Niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły.
- 4) Powiadomienia rodziców ucznia o zajściu, aktualnym stanie fizycznym i psychicznym dziecka. W każdym przypadku rodzic powinien odebrać dziecko ze szkoły.
- 5) Powiadomienia policji w przypadku, kiedy niezbędne jest zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia .
- 6) Zapewnienia uczniowi –ofierze przemocy specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej gwarantującej wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego.

5. PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM PRZEWLEKLE CHORYM

Opracowano na podstawie publikacji: Ośrodka Rozwoju Edukacji, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia, Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania – „One są wśród nas”.

1).Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **chorobą przewlekłą** jest jakiegokolwiek zaburzenie bądź odchylenie od normy określanej jako zdrowie, które charakteryzuje się występowaniem co najmniej jednej z cech takich jak: trwałość, pozostawianie po sobie inwalidztwa, spowodowanie nieodwracalnych zmian patologicznych, konieczność specjalne go postępowania rehabilitacyjnego bądź długiego czasu nadzoru czy opieki.

Choroby przewlekłe obniżają samopoczucie do końca życia, mogą też negatywnie wpływać sprawność oraz aktywność ruchową osoby chorej. Najczęściej występują już w młodym wieku i rozwijają się wraz z upływem czasu, zwykle nie dając objawów lub wywołując takie symptomy, które pozostają niezauważone lub nierozpoznane. WHO do chorób przewlekłych zalicza około 150 schorzeń, z których najczęściej występujące to:

- a) Cukrzyca,
- b) Otyłość,
- c) Choroby układu krążenia,
- d) Choroby nowotworowe,
- e) Padaczka,
- f) Reumatoidalne zapalenie stawów,
- g) Choroby mózgowo-naczyniowe,
- h) AIDS/HIV
- i) Choroby autoimmunologiczne,
- j) Niektóre choroby układu oddechowego,
- k) Stwardnienie rozsiane.

2). Obowiązki rodzica

W przypadku ucznia rozpoczynającego naukę w ACE rodzic najpóźniej do końca września powinien dostarczyć wychowawcy informacje o stanie zdrowia dziecka przewlekle chorego, objawach choroby, zagrożeniach zdrowotnych, przyjmowanych lekach i ich wpływie na organizm.

Jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły rodzic lub pełnoletni uczeń powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę.

Rodzic jest zobowiązany do stałej współpracy z wychowawcą dziecka chorego.

3). Obowiązki wychowawcy

Wychowawca jest zobowiązany do przekazania informacji Radzie Pedagogicznej i pozostałym pracownikom szkoły o sposobach postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

4). Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele są zobowiązani dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także do objęcia go odpowiednimi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców

5). Uczeń przewlekle chory

Długotrwała choroba i częste hospitalizacje mogą okresowo uniemożliwiać choremu dziecku przebywanie w grupie rówieśników, a także zaspokajanie wielu ważnych potrzeb psychicznych, fizycznych i społecznych.

Do najczęstszych symptomów z jakimi zmagają się osoby przewlekle chore należą:

- lęk, smutek, poczucie zagrożenia;
- strach przed śmiercią, bólem lub kalectwem
- koncentracja na potrzebach podstawowych (picie, jedzenie, poczucie bezpieczeństwa);
- koncentracja na aktualnej sytuacji, na „tu i teraz”, niechęć do planowania i myślenia o przyszłości;
- utrata perspektywy życiowej oraz nadziei;
- poczucie braku wpływu na zdarzenia;
- obniżenie samooceny, poczucia własnej wartości; poczucie wstydu i bycia innym;
- ograniczenie stymulacji zewnętrznej szczególnie przy długotrwałym unieruchomieniu, leżeniu w łóżku;
- obniżenie motywacji do działania – bierność, nuda.

6). Najważniejsze sposoby pomocy uczniowi przewlekle choremu

- a) dbałość o bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne oraz o zaufanie do klasy i nauczycieli
- b) pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności,
- c) budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji w klasie,
- d) traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka klasy,
- e) uwrażliwianie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego,
- f) uwrażliwianie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych uczniów,
- g) motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi,

- h) rozwijanie zainteresowań, zdolności i samodzielności,
- i) dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów,
- j) wzmacnianie poczucia własnej wartości
- k) motywowanie do aktywności.

7). Poziomy wsparcia ucznia przewlekle chorego i jego rodziców

I poziom edukacyjny – dostosowanie procesu edukacyjnego do indywidualnych możliwości i potrzeb, czyli organizacja nauki zgodnie z indywidualnymi zaleceniami, ograniczeniami i możliwościami, modyfikacja treści programowych zgodnie z wydolnością fizyczną i wysiłkową ucznia, dostosowanie tempa pracy do indywidualnej wydolności fizycznej i psychicznej ucznia, stosowanie metod i oddziaływań o charakterze terapeutycznym;

II poziom wychowawczy – sprzyjający integracji ucznia z grupą rówieśniczą – uczestnictwo w życiu klasy, szkoły;

III wsparcie emocjonalne – to głównie działania podtrzymujące, towarzyszenie w trudnościach, wysłuchanie, cierpliwość, poświęcenie uwagi, życzliwość, zrozumienie, modyfikacja zachowania wobec ucznia chorego stosownie do jego wieku i potrzeb.

8). Kroki postępowania w przypadku ucznia przewlekle chorego

- a) W przypadku, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, wychowawca klasy niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz pielęgniarkę szkolną oraz pedagoga/ psychologa szkolnego.
- b) Wychowawca klasy pozyskuje od rodziców lub ucznia pełnoletniego szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu
- c) Pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami, sporządza opinię o uczniu oraz obejmuje ucznia stałą opieką psychologiczno-pedagogiczną.
- d) Wychowawca przy współpracy z pielęgniarką szkolną, pedagogiem/ psychologiem w porozumieniu z Dyrektorem szkoły opracowują Procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

Procedury te powinny zawierać informację na temat:

- doboru form pracy dydaktycznej;
- treści i metod oraz organizacji pracy dydaktycznej ze względu na możliwości psychofizyczne ucznia;
- objawów choroby i trudności ucznia spowodowane chorobą;
- form wsparcia chorego ucznia w sytuacjach zaostrzenia się objawów choroby;
- sposobu reagowania w sytuacjach szczególnych

Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły zobowiązani są do bezwzględnego ich stosowania.

- e) Zadaniem dyrektora jest zorganizowanie szkolenia kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym uczniem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów lub ataku choroby
- f) W sytuacjach, zagrożenia zdrowia lub życia ucznia, należy niezwłocznie zawiadomić pogotowie ratunkowe oraz rodziców ucznia. Ponadto, jeżeli sytuacja tego wymaga, należy udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej.

6.PROCEDURA UDZIELANIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ.

- 1) Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie pielęgniarka szkolna.
- 2) Pod nieobecność pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela nauczyciel, wychowawca klasy lub inny pracownik szkoły.
- 3) Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
- 4) Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest wyłącznie na podstawie wcześniejszego oświadczenia rodzica znajdującego się w dokumentacji szkoły.

- 5) Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
- 6) Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

7. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU POWODUJĄCEGO LEKKIE, NIE WYMAGAJĄCEGO INTERWENCJI LEKARZA (POWIERZCHNIOWE ZRANIENIE, OTARCIA NASKÓRKA, STŁUCZENIA)

- 1) Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Jeżeli stan ucznia nie pozwala mu na przejście do gabinetu, pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia, wzywa pielęgniarkę na miejsce wypadku.
- 2) W razie nieobecności pielęgniarki ucznia należy odprowadzić do sekretariatu szkoły, gdzie pomocy udziela nauczyciel / osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie / inny pracownik szkoły.
- 3) Osoba udzielająca pierwszej pomocy powinna upewnić się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
- 4) Należy powiadomić dyrektora szkoły (lub osobę go zastępującą), rodziców/prawnych opiekunów i ustalić z nimi ewentualną konieczność odbioru ucznia ze szkoły przed zakończeniem zajęć.
- 5) W wypadku niemożliwości skontaktowania się z rodzicami lub niemożliwości ich przybycia do placówki zapewnia się poszkodowanemu bezpieczny powrót do domu lub przejazd do lekarza.
- 6) Zdarzenia powyższe nie wymagają wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu wypadkowego, sporządza się jedynie notatkę ze zdarzenia.

8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIA WYMAGAJĄCEGO INTERWENCJI LEKARZA

- 1) Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy wezwać pogotowie ratunkowe.
- 2) Do czasu pogotowia ratunkowego pielęgniarka lub osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- 3) Dyrektor szkoły powiadamia o wypadku organ prowadzący, rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz specjalistę ds. bezpieczeństwa.
- 4) Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje komisję, która bada przyczyny zdarzenia. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- 5) Wypadek jest wpisywany do rejestru wypadków.

9. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU POWODUJĄCEGO CIĘŻKIE USZKODZENIA CIAŁA LUB ZE SKUTKIEM ŚMIERTELNYM

- 1) W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- 2) Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący na miejscu zdarzenia zabezpiecza miejsca zdarzenia i natychmiast wzywa dyrektora szkoły.
- 3) W obu przypadkach dyrektor szkoły lub jego zastępca informuje o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych), w razie zgonu policję, organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (Kuratorium). Do czasu przybycia policji teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.

- 4) Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje komisję badającą przyczyny zajścia. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- 5) Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU POZA ZAJĘCIAMI EDUKACYJNYMI I POZA TERENEM SZKOŁY

- 1) Jeżeli wypadek ma miejsce w godzinach popołudniowych/wieczornych, np. zawody sportowe, dyskoteka, podczas nieobecności dyrektora szkoły – nauczyciel odpowiedzialny za daną imprezę sam podejmuje decyzje o postępowaniu z uczniem. Powiadamia dyrektora o zaistniałym wypadku telefonicznie.
- 2) W sytuacjach zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub zgon postępuje zgodnie z procedurami ww.
- 3) Jeżeli wypadek ma miejsce podczas wycieczki, biwaku, wyjazdu poza szkołę – wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie. Powiadamia dyrektora o zaistniałym wypadku telefonicznie.

11. AGRESJA UCZNIĄ WOBEC NAUCZYCIELA.

Zgodnie z nowelizacją Ustawy o Systemie Oświaty i Karty Nauczyciela od maja 2007 roku określenie „funkcjonariusz publiczny” dotyczy również nauczycieli. Tak więc wykonywanie funkcji przez funkcjonariusza publicznego jest chronione przez Kodeks Karny, rozdział XXIX. Chodzi tu o przestępstwa takie jak naruszenie nietykalności cielesnej (art.222 kk), dokonanie czynnej napaści na funkcjonariusza (art.223 kk), znieważenie funkcjonariusza (art.226 kk), stosowanie groźby bezprawnej lub przemocy (art.224 kk)

Zasady postępowania dyrektora

- 1) Przyjąć do wiadomości informację, zapewnić dyskrecję poprzez wysłuchanie nauczyciela bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym).
- 2) Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską nauczycielowi.
- 3) Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji.
- 4) Zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty służące do popełnienia przestępstwa przekazać je Policji
- 5) Sporządzić dokładną notatkę ze zdarzenia.
- 6) W przypadku stwierdzenia, że takie zdarzenie miało miejsce, skierowanie ucznia na Zespół Wychowawczy i ukaranie zgodnie z regulaminem kar i odpowiedni wpis do dziennika
- 7) Powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia
- 8) Powiadomienie policji w razie konieczności

12. PROCEDURA REAGOWANIA – PRÓBA SAMOBÓJSTWA UCZNIĄ

Działania uprzedzające

Monitorowanie przez wychowawców, nauczycieli, psychologa, pedagoga stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

Działania interwencyjne

- osoba interweniująca ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia;
- nie pozostawia ucznia samego;
- usuwa wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru; przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce (pod opiekę pielęgniarki szkolnej, pedagoga)

Dokonuje szybkiej oceny dalszych zagrożeń, wg klucza:

RYZIKO UMIARKOWANE - np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób;

DUŻE RYZIKO- np. wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby;

EKSTREMALNE RYZIKO- np. wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął inne działania zagrażające zdrowiu/życiu.

- zbiera wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia;
- zawiadamia Dyrekcję Szkoły i wychowawcę o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka);
- wzywa pomoc (pogotowie, policję, straż), jeśli potrzeba;
- uczniowi towarzyszy osoba interweniująca lub wychowawca (nie może zostać sam);
- wychowawca powiadamia rodziców / opiekunów prawnych;
- Dyrektor Szkoły dokonuje wyboru priorytetów działania, uzależniając je od oceny sytuacji;

Należy chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatyzującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

13. PROCEDURA REAGOWANIA – ŻAŁOBA PO ŚMIERCI UCZNIĄ

- 1) Dyrektor informuje o sytuacji nauczycieli, wychowawców.
- 2) Pedagog lub psycholog podaje zasady kierowania dyskusją z elementami odreagowania z uczniami, na potrzeby godzin wychowawczych (daje materiały instruktażowe).
- 3) Wychowawca informuje uczniów na forum klasy (opowiada o okolicznościach śmierci, uwzględniając życzenia rodziny zmarłego) Jeśli istnieje taka potrzeba należy stworzyć warunki uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach itp. wychowawca ocenia potrzeby, monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których stwierdza szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji.
- 4) Wychowawca pozostaje w stałym kontakcie z pedagogiem/ psychologiem. Po konsultacji z pedagogiem lub psychologiem organizuje – spotkanie, którego celem jest wymiana doświadczeń związanych ze zdarzeniem (mobilizacja indywidualnych sposobów radzenia sobie ze skutkami zdarzenia, udzielanie informacji o dalszych planach, działaniach, konsekwencjach, a także monitorowanie stanu emocjonalnego poszkodowanych).

14. PROCEDURA REAGOWANIA – KONIECZNOŚĆ ZAWIADOMIENIA O ŚMIERCI UCZNIĄ

- 1) O śmierci ucznia lub nauczyciela, która miała miejsce na terenie szkoły lub w związku z zajęciami szkolnymi, wycieczkami itp. powinien poinformować rodzinę Dyrektor Szkoły lub osoba upoważniona. Dotyczy to sytuacji, kiedy jest na to czas.
- 2) Pozostałe przypadki pozostają w gestii policji, lekarzy, psychologów itp. W sytuacji, gdy wyznaczona osoba nie czuje się na siłach do konfrontacji z ekstremalnymi emocjami przeżywanymi przez rodzinę, która doświadczyła śmierci np. dziecka, wówczas zadanie to powinien przejąć na siebie pedagog.
- 3) Powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać twarzą w twarz. Należy unikać powiadamiania za pomocą telefonu lub poczty, jeśli jest to tylko możliwe.

Powiadamanie o śmierci musi spełnić następujące warunki:

- dostarczyć niezbędnych informacji;

- udzielić pierwszego wsparcia dla ofiar;
- ochronić godność;
- okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
- Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób mu najbliższych.
- Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenie, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej.
- Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego

Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

15. PROCEDURA REAGOWANIA – EPIZOD PSYCHOTYCZNY UCZNIĄ

Działania interwencyjne:

- 1) Osoba interweniująca nie pozostawia ucznia samego (reaguje spokojnie, łagodnie);
- 2) Bez rozgłosu przeprowadza ucznia w spokojne miejsce (gabinet pielęgniarstwa, gabinet pedagoga);
- 3) Na ile to możliwe, nie rozpowszechnia w szkole informacji o zdarzeniu;
- 4) Informuje o zdarzeniu dyrekcję szkoły, wychowawcę, pedagoga ;
- 5) Zawiadamia pogotowie ratunkowe (999, 112);
- 6) Jeżeli uczeń wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego klasę – np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „czym jest choroba psychiczna” (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany);
- 7) Jeżeli uczeń sobie tego nie życzy – nie informować klasy;
- 8) Należy wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określaniu wymagań wobec ucznia;
- 9) Konsultować postępowanie z lekarzem oddziałowym, na którym leczy się uczeń, który to lekarz jednak nie musi udzielić informacji;
- 10) Udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

16. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ KORZYSTAJĄCEGO Z WYROBÓW TYTONIOWYCH W BUDYNKU SZKOLNYM, NA TERENIE I W POBLIŻU SZKOŁY (W TYM E-PAPIEROSÓW)

- 1) Nauczyciel egzekwuje bezpieczne wyrzucenie papierosa przez ucznia.
- 2) E-papierosa odbiera uczniowi i przekazuje wychowawcy klasy lub pedagogowi/psychologowi.
- 3) Uczeń jest zobowiązany do podania nauczycielowi swoich danych osobowych (imię, nazwisko, klasa).
- 4) Nauczyciel wpisuje do dziennika informację o korzystaniu przez ucznia z wyrobów tytoniowych na terenie szkoły (w tym e-papierosów).
- 5) Wychowawca oddziału uruchamia system kar zgodny z zapisami statut zespołu szkół oraz wewnątrzszkolnym systemem oceniania osiągnięć uczniów oraz zachowania.
- 6) E-papieros oddaje się dla rodziców ucznia

17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ

- 1) W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
- 2) W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia
- 3) Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
- 4) Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców ucznia, który rozpowszechnił materiały pornograficzne
- 5) Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

18. PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”

Szkoła udzielając pomocy krzywdzonemu dziecku powinna kierować się :

- 1) Nadzór nad działaniami związanymi z pomocą sprawuje dyrektor szkoły, który udziela wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w pomoc danemu dziecku.
- 2) Pedagog szkolny lub psycholog powinien być koordynatorem pomocy krzywdzonemu dziecku. Dyrektor szkoły może powierzyć zadania związane z koordynacją innej osobie;
- 3) Każdy pracownik szkoły, który poweźmie podejrzenie, że dziecko może być ofiarą przemocy domowej, ma obowiązek udzielić mu pomocy i przekazać informację o swoich spostrzeżeniach pedagogowi szkolnemu, wychowawcy danego ucznia lub dyrektorowi szkoły
- 4) W przypadku potwierdzenia przesłanek podejrzenia o stosowaniu przemocy w stosunku do krzywdzonego dziecka bezwzględnie wszczynana jest procedura „Niebieskiej Karty”.
- 5) W przypadku wystąpienia przesłanek mogących świadczyć o bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia dziecka zawiadamia się pracownika socjalnego, sąd rodzinny lub niezwłocznie składa się zawiadomienie do prokuratury rejonowej lub na policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- 6) Pomoc dziecku krzywdzonemu powinna trwać do czasu całkowitej poprawy sytuacji dziecka, nie zaś do momentu zaangażowania innych organów (sądu rodzinnego, organów ścigania).
- 7) Wszelkie działania związane z diagnozą i udzielaną pomocą winny być dokumentowane.

19. PROCEDURA REAGOWANIA: INCYDENT BOMBOWY I OBCA OSOBA W SZKOLE

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji/przedmiotów lub podejrzenie obcej osoby należy:

- a) zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom,
 - b) uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów,
 - c) powiadomić dyrektora szkoły, który przeprowadza ewakuację powiadamia odpowiednie służby;
- w przypadku nieobecności dyrektora nauczyciel prowadzący zajęcia podejmuje działania leżące w gestii dyrektora

Symptomy wystąpienia zagrożenia

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty, typu: teczki, paczki, pakunki itp.;

-osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku, wzbudzające podejrzenie swoim zachowaniem.
O swoich spostrzeżeniach informujemy: służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu lub Policję.

20. OGŁOSZENIE ALARMU BOMBOWEGO ORAZ PROCEDURY POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA BOMBOWEGO

- 1) Do czasu przybycia Policji akcją kieruje Dyrektor Szkoły
- 2) Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak:
 - pogotowie ratunkowe,
 - straż pożarną,
 - pogotowie gazowe,
 - pogotowie wodnokanalizacyjne,
 - pogotowie energetyczne.
- 3) Po przybyciu Policji na miejsce incydem bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- 4) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
- 5) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
- 6) Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać. O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
- 7) Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
- 8) Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu pracy/nauki należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste
- 9) Identyfikacją i rozpoznawaniem ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki-komórki organizacyjne Policji.

21. ZASADY ZACHOWANIA SIĘ PO OTRZYMANIU INFORMACJI O PODŁOŻENIU LUB GROŻBIE PODŁOŻENIA „BOMBY”

- 1) Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby”, stosujemy się do poleceń Policji.
- 2) Jak najszybciej oddalamy się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informujemy o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
- 3) Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udajemy się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.

22. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SKREŚLENIA UCZNIĄ Z LISTY UCZNIÓW

Podstawy prawne: -art. 39 ust. 2, art. 41 ust. 1 pkt. S, art. 43 ust. 1 i ust. 3, art. 60 ust. 1 pkt. 7 ustawy o systemie oświaty (Dz.U.2004/256/2572 z późniejszymi zmianami -art. 14 § 1 i § 2, art. 73, art. 74, art. 104, art. 107, art. 108, 109 Kodeksu postępowania administracyjnego; Statut Szkoły.

- 1) Nauczyciel sporządza notatkę służbową (załącznik nr 1) o zaistniałym incydencie oraz przygotowuje wniosek o skreślenie ucznia z listy uczniów (załącznik nr 2).
- 2) Przygotowaną dokumentację wnioskodawca przekazuje dyrektorowi szkoły.

- 3) Dyrektor bada, czy dane wykroczenie zostało uwzględnione w Statucie Szkoły jako przypadek, za który można ucznia skreślić z listy uczniów.
- 4) Rodzice ucznia niepełnoletniego lub pełnoletni uczeń zostają pisemnie poinformowani o sytuacji szkolnej ucznia i uruchomieniu procedury skreślenia i prawie do wskazania przez ucznia swoich rzeczników obrony np. wychowawcę, pedagoga szkolnego.
- 5) Dyrektor zwołuje posiedzenie rady pedagogicznej. W protokole z posiedzenia powinny się znaleźć wnioski z dyskusji, mające wpływ na podjęcie uchwały o skreśleniu ucznia z listy uczniów.
- 6) Wychowawca ma obowiązek przedstawić rzetelnie uchybienia w postępowaniu ucznia, ale także jego cechy dodatnie i okoliczności łagodzące.
- 7) Rada pedagogiczna powinna przedyskutować, czy:
 - a) wykorzystano wszystkie możliwości wychowawczego oddziaływania szkoły na ucznia;
 - b) stosowano wobec ucznia gradację kar;
 - c) prowadzono z nim rozmowy ostrzegawcze;
 - d) udzielono mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej itp.
- 8) Rada pedagogiczna podejmuje uchwałę dotyczącą skreślenia ucznia z listy uczniów.
- 9) Uchwała rady musi zapaść zgodnie z regulaminem rady pedagogicznej.
- 10) Dyrektor przedstawia treść uchwały samorządowi uczniowskiemu, który wyraża swoją opinię na piśmie. Opinia ta nie jest jednak wiążąca dla dyrektora szkoły lecz bez niej decyzja jest niezgodna z prawem.
- 11) Dyrektor bada zgodność uchwały rady pedagogicznej z przepisami prawa oświatowego (art.41 ust.3 ustawy o systemie oświaty), po czym wydaje na piśmie decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów. Decyzja o skreśleniu powinna zawierać:
 - a) numer (szkoła prowadzi rejestr decyzji),
 - b) oznaczenie organu wydającego decyzję,
 - c) datę wydania,
 - d) oznaczenie strony, której decyzja dotyczy (ucznia)
 - e) podstawę prawną: paragraf ustawy o systemie oświaty, art. 104 k. p. a, Statutu Szkoły,
 - f) treść decyzji (rozstrzygnięcie),
 - g) uzasadnienie decyzji,
 - h) faktyczne (za jaki czyn uczeń zostaje skreślony, dowody w tej sprawie),
 - i) prawne (powołanie się na Statut Szkoły - dokładna treść zapisu w Statucie),
 - j) tryb odwoławczy,
 - k) podpis z podaniem imienia i nazwiska osoby upoważnionej do wydania decyzji.

Uczniowi przysługuje prawo odwołania od decyzji dyrektora do organu wskazanego w pouczeniu zawartym w decyzji (zgodnie z art.31 pkt.5 lit. b ustawy o systemie oświaty jest nim kurator oświaty), za pośrednictwem dyrektora szkoły, w ciągu 14 dni od daty doręczenia (nie zaś wydania) decyzji.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

Jeżeli uczeń nie jest pełnoletni, decyzję odbierają i podpisują jego rodzice. Jeżeli nie ma możliwości odbioru decyzji przez rodziców, pismo wysyłane jest pocztą - listem poleconym, za potwierdzeniem odbioru.

Uczeń pełnoletni i rodzice ucznia niepełnoletniego mają prawo wglądu w dokumentację dotyczącą sprawy, w części dotyczącej ich dziecka. Jeżeli uczeń pełnoletni lub rodzice ucznia niepełnoletniego wniosą odwołanie

- a) Dyrektor szkoły w terminie 7 dni ustosunkowuje się do niego, przeprowadza ponowną analizę sprawy, ewentualnie bada nowe fakty. Jeśli dyrektor przychyli się do odwołania, wydaje decyzję w sprawie na piśmie.

- b) Jeśli Dyrektor podtrzymuje swoją decyzję, w terminie 7 dni jest obowiązany przesłać odwołanie wraz z pełną dokumentacją sprawy do organu odwoławczego, który ponownie bada sprawę.
- c) W trakcie całego postępowania odwoławczego uczeń ma prawo chodzić do szkoły, o czasie otrzymania ostatecznej decyzji, chyba, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.
- d) Rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108k.p.a.) nadaje się w przypadkach:
 - gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego;
 - dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami;
 - ze względu na inny interes społeczny;
 - ze względu na wyjątkowy interes strony.

Uwaga: Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła pełni funkcje -dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą. Zatem skreślenie z listy uczniów winno być stosowane tylko w szczególnych (określonych w Statucie Szkoły) przypadkach, po wykorzystaniu wszystkich możliwości oddziaływania wychowawczego na ucznia, w tym pomocy psychologiczno- pedagogicznej

VI. ZAŁĄCZNIKI

Augustów, dnia

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dotyczy ucznia/ uczennicy/ uczniów.....

z klasy w sprawie:

Opis sytuacji:

.....

.....

.....

.....

.....

Notatka została sporządzona w obecności: ucznia/ uczennicy/ rodzica /wychowawcy klasy
pedagoga/ psychologa szkolnego

.....

Podpis osoby sporządzającej notatkę

WNIOSEK O SKREŚLENIE UCZNIĄ Z LISTY UCZNIÓW

1. Osoba zgłaszająca wniosek

.....

2. Imię i nazwisko ucznia, klasa:

.....

Uzasadnienie wniosku

.....
.....
.....
.....

Informacja o podejmowanych działaniach wychowawczych

.....
.....
.....
.....

Informacja o wcześniejszych upomnieniach i naganach

.....
.....

Opinia pedagoga / psychologa szkolnego

.....
.....
.....
.....

5. Inne załączniki (np. pisemna opinia rodziców, wyjaśnienia stron, opinia poradni psychologiczno - pedagogicznej, notatka służbowa ze zdarzenia

.....

Data

.....

podpis osoby zgłaszającej wniosek

Decyzja administracyjna (w sprawie skreślenia ucznia z listy uczniów)

Decyzja nr /

Na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2004/256/2572 z późn. zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz.U. z 2000 nr 98 poz.1071 z późn. zm.), art. (§) 23 p.5 pp.5 Statutu Szkoły, uchwały Rady Pedagogicznej nr z dnia

..... r. po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego i rozpatrzeniu sprawy **postanawiam** skreślić z dniem z listy uczniów klasy

ucznia

(imię i nazwisko ucznia)

z powodu

Uzasadnienie decyzji:

.....
.....

Pouczenie:

Od niniejszej decyzji (oraz rygoru natychmiastowej wykonalności) przysługuje odwołanie do Podlaskiego Kuratora Oświaty w Białymstoku za pośrednictwem dyrektora szkoły w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Uczni (pełnoletni)
2. Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia
3. a/a

.....

(podpis i pieczęć dyrektora)

(Kwestionariusz diagnozujący ucznia przewlekle chorego - wypełnia rodzic/prawny opiekun ucznia lub pełnoletni uczeń)

Wyrażam zgodę na przetwarzanie danych dotyczących choroby mojego dziecka oraz na przekazanie zawartych w kwestionariuszu informacji pracownikom szkoły celem sprawowania nad moim dzieckiem opieki podczas przebywania w szkole.

.....

Data i czytelny podpis rodzica/opiekuna

1. Imię i nazwisko dziecka -

2. Choroba dziecka

3. Czy dziecko jest pod opieką specjalistycznej poradni? Jakiej?

.....

4. Krótka historia choroby dziecka

.....

.....

.....

5. Jakie objawy towarzyszą chorobie?

.....

.....

.....

6. Czy dziecko wymaga specjalnego traktowania podczas zajęć dydaktycznych i pobytu dziecka w szkole, podczas przerw? (np.: dodatkowe przerwy, miejsce zajmowane przez ucznia, czas na posiłek, branie leków, inne zalecenia lekarskie)

.....

.....

.....

7. Czy szkoła powinna mieć dodatkowe wyposażenie ze względu na chorobę dziecka? Jakiej?

.....

.....

.....

8. Jakie są sygnały świadczące o zaostrzeniu się objawów choroby i w jaki sposób należy postępować w przypadku pojawienia się powyższych sygnałów?

9. *Obszary aktywności, w których dziecko nie powinno brać udziału:*

10. *Czy dziecko, w związku z chorobą, otrzymuje wsparcie psychologiczne? Jakież?*

11. *Czy choroba dziecka wymaga poinformowania o tym fakcie innych uczniów z klasy?*

Tak Nie

1. *Jakie są Państwa oczekiwania dotyczące współpracy ze szkołą odnośnie choroby dziecka?*

2. *Kogo należy poinformować w razie zaostrzenia się objawów choroby? Proszę podać kontakt.*

3. *Inne uwagi rodzica/opiekuna dziecka*

Data i czytelny podpis rodzica/opiekuna

Indywidualne procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym – wypełnia wychowawca

1. Imię i nazwisko ucznia

klasa Technikum Branżowa Szkoła

2. Nazwa choroby ucznia.....

3. Ogólne informacje o uczniu i jego chorobie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Czy uczeń wymaga indywidualnego doboru form i metod pracy dydaktycznej? Jakich?

.....
.....
.....
.....
.....

5. Czy potrzebna jest indywidualna organizacja pracy dydaktycznej ze względu na chorobę ucznia?
W jakiej formie?

.....
.....
.....
.....
.....

6. Z jakimi trudnościami w szkole boryka się chory uczeń?

.....
.....
.....
.....
.....

7. Formy wsparcia ucznia

.....
.....
.....
.....

8. *Sposoby reagowania w sytuacjach zaostżenia się objawów choroby*

.....
.....

9. *Wskazania wychowawcy do pracy z uczniem:*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

Data i podpis